

Memo

aan: Algemeen Bestuur RUD Utrecht
van: Dagelijks Bestuur RUD Utrecht
steller: M. Van Bockel
onderwerp: AP03.5a_Producten en Diensten Catalogus (PDC) 2022, DVO en mandaatbesluit
t.b.v.: Algemeen Bestuur d.d. 30 september 2021
bijlage: b) PDC Omgevingswet (2022)
c) Geüniformeerde Dienstverleningsovereenkomst
d) Geüniformeerd Mandaatbesluit

Samenvatting

Het Mandaatbesluit, Dienstverleningsovereenkomst (DVO), uitvoeringsplannen en de producten- en dienstencatalogus (PDC) vormen een belangrijk kader voor de producten en diensten, die de RUD Utrecht aan haar deelnemers levert. De Omgevingswet brengt wijzigingen met zich mee die ertoe leiden dat de kaders aangepast moet worden. De voorgestelde wijzigingen in deze kaders betreffen subtiele wijzigingen die nodig zijn om onder de Omgevingswet passende producten en diensten te kunnen leveren aan de deelnemers. Hoewel de wet voorlopig is uitgesteld tot 1 juli 2022 is het noodzakelijk om deze documenten te wijzigen om op 1 juli 2022 te kunnen werken onder de Omgevingswet. Hiervoor zijn besluiten nodig van het algemeen bestuur en organen van de deelnemers ten aanzien van de producten en dienstencatalogus (PDC 2022 onder het huidige recht en de PDC Omgevingswet (2022)), DVO en Mandaatbesluit.

Van de hierboven genoemde documenten is het noodzakelijk dat in ieder geval de besluiten met betrekking tot de verlenging van de PDC (huidig recht en Omgevingswet) en DVO in 2021 worden genomen. Bij latere besluitvorming ontstaan problemen met de systemen die worden gebruikt voor bedrijfsvoering en rapportages aan de deelnemers. Daarbij bestaat er een onderlinge samenhang tussen de documenten. Integraal bespreken en besluiten over alle beslispunten, draagt bij aan een samenhangend en consistent kader voor de levering van producten en diensten. Dit is voor de RUD Utrecht aanleiding om de besluiten over de wijzigingen in deze documenten integraal voor te leggen.

Status

- ter kennisneming
 - ter (oriëntatie) bespreking
 - ter besluitvorming
-

Voorstel

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. de PDC Omgevingswet (2022) vast te stellen;
 2. in te stemmen met vastzetten van de variabele bijdrage voor geheel 2022 als de Omgevingswet op 1 juli 2022 ingaat;
 3. in te stemmen met het vastzetten van de variabele bijdrage voor het eerste boekjaar onder de Omgevingswet als deze op 1 januari in enig jaar in werking treedt (wanneer 1 juli 2022 niet wordt gehaald);
 4. in te stemmen met het uniforme voorstel voor de dienstverleningsovereenkomst dat door de individuele deelnemers moet worden vastgesteld;
 5. in te stemmen met het uniforme voorstel voor het mandaatbesluit dat door de individuele deelnemers moet worden vastgesteld.
-

Communicatie en medezeggenschap

De stukken worden op de website van de RUD Utrecht gepubliceerd.

Financiën

De Omgevingswet heeft consequenties voor de financiering van de RUD Utrecht. Op hoofdlijnen is duidelijk wat de Omgevingswet voor de RUD Utrecht en haar deelnemers betekent. De nadruk komt meer te liggen op samenwerken, integrale besluitvorming en verantwoordelijkheid bij de initiatiefnemer. Deze veranderingen werken door in de producten en diensten die de RUD Utrecht levert. Wat de verandering precies betekent voor de producten en diensten en de daarmee samenhangende kentallen is mede afhankelijk van de keuzes die deelnemers maken en de mate waarin deelnemers invulling zullen gaan geven aan het inrichten van het DSO. Daarnaast heeft elke deelnemer ook zijn eigen bestuurlijke afwegingsruimte die ook van invloed zal zijn. Deze onzekerheden zorgen ervoor dat het op dit moment nog lastig is om de financiële consequenties van de invoering van de Omgevingswet in te schatten.

De RUD Utrecht werkt al een aantal jaar met outputfinanciering. De evaluatie van deze financiering heeft geresulteerd in het gedragen besluit om deze financieringssysteem te behouden. Centraal hierin staan de kentallen op basis waarvan de producten worden afgerekend. Deze kentallen zijn tot stand gekomen op basis van een gezamenlijk proces en worden waar nodig jaarlijks bijgesteld op basis van praktijkervaring (evaluatie van de kentallen). Deze zorgvuldig opgebouwde praktijkervaring van kentallen is niet meer valide onder de Omgevingswet.

Bovenstaande onzekerheden leiden tot risico's voor de deelnemers (overschrijdingen doordat nieuwe producten veel vaker voorkomen of meer inzet vragen) en voor de RUD Utrecht (is er voldoende budget). Deze risico's zijn beheersbaar te kunnen maken door:

1. Gezamenlijk de keuze te maken dat de variabele bijdrage vastgezet wordt voor het jaar waarin de Omgevingswet in werking zal treden.
2. Extra aandacht voor monitoring gedurende het jaar van inwerkingtreding van de Omgevingswet. Monitoren is essentieel voor zowel nieuwe producten als voor producten die op het oog vergelijkbaar blijven. Vanzelfsprekend blijven de juni-rapportage en de oktober-rapportages hierin een belangrijke rol spelen. Daarnaast wordt de maandelijkse voortgang gemonitord en wordt de realisatie besproken met de strategische managers in realisatiegesprekken. Als de resultaten er aanleiding voor gegeven bespreken we dit met het RVO of de betreffende deelnemer(s) om aanvullende afspraken te maken. Daarnaast heeft het RVO een belangrijke rol in de monitoring. De bestuursrapportages en begroting worden in het RVO besproken evenals onverwachte afwijkingen.

Juridische toets

Door in te stemmen met het voorstel worden wijzigingen aangebracht in de Producten- en dienstencatalogus (PDC). Daarnaast wordt een voorstel gedaan voor een geüniformeerde dienstverleningsovereenkomst (DVO) en een geüniformeerd mandaatbesluit. De wijzigingen in deze documenten worden van kracht nadat de deelnemers deze documenten hebben vastgesteld. Hieronder is een toelichting gegeven op de wijzigingen in deze documenten:

Producten- en dienstencatalogus (PDC)

Het uitstel van de Omgevingswet tot 1 juli 2022 maakt dat er voor 2022 twee PDC's vastgesteld moeten worden. Eén PDC voor in ieder geval het eerste half jaar en een PDC vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De PDC die voor het eerste half jaar wordt vastgesteld is vergelijkbaar met de PDC voor 2021 met minimale aanpassingen.

De PDC die vanaf inwerkingtreding Omgevingswet van toepassing is, sluit aan bij de Omgevingswet. De opzet en structuur van de PDC zijn vergelijkbaar met de structuur van de PDC 2022 (huidig recht). Echter als gevolg van de Omgevingswet wijzigt circa 80% van de producten in meer of mindere mate. Deze wijzigingen zijn verwerkt in de PDC. Tegelijkertijd heeft dit ook consequenties voor de kentallen en de financiering. Voor producten die minimaal veranderen is er voor gekozen om de bestaande kentallen in stand te houden. Het grootste gedeelte van de producten verandert echter significant. Voor deze producten is het nog niet mogelijk om een kental te

definiëren aangezien er eerst praktijkervaring nodig is om in te kunnen schatten hoeveel tijd het kost om een dergelijk product onder de Omgevingswet te kunnen leveren. Het niet vooraf bepalen van een kental, maar eerst ervaring op doen is ook in overeenstemming met de besluiten genomen naar aanleiding van de evaluatie van de systematiek. Met het voorstel om te werken met een vastgestelde (financiële) bijdrage, ontstaat ruimte om ervaring op te doen en tegelijkertijd bestaat er meer zekerheid voor de deelnemers over de kosten voor de taakuitvoering van de RUD Utrecht onder de Omgevingswet. Halverwege het jaar overschakelen van outputfinanciering naar een vastgestelde variabele bijdrage levert een grote administratieve complexiteit op, aangezien formeel met name de toezicht- en handhavingsproducten halverwege het jaar afgesloten moeten worden en vervolgens weer geopend moeten worden (en dus ook weer in rekening worden gebracht). Om deze administratieve complexiteit en extra kosten te voorkomen wordt aan het algemeen bestuur voorgesteld om in te stemmen met een vastgestelde bijdrage voor het gehele kalenderjaar 2022, indien de Omgevingswet op 1 juli 2022 in werking treed.

Dienstverleningsovereenkomst (DVO)

De Omgevingswet vraagt aanpassingen aan de DVO. Daarnaast is van de gelegenheid gebruikt gemaakt om een aantal andere wijzigingen gelijktijdig door te voeren:

1. Verzoek van deelnemers om mandaten explicieter te vermelden in de DVO. Dit hangt samen met het wijzigingsvoorstel voor het geüniformeerde mandaatbesluit. In de DVO is hier invulling aan gegeven door per productcategorie het mandaat aan te geven.
2. DVO onafhankelijk maken van de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet. Hiervoor is in de DVO een bepaling opgenomen dat het uitvoeringsprogramma bepalend is voor de omvang van de aard en de omvang van het takenpakket. Daarnaast is een tabel opgenomen die als richtsnoer gebruikt kan worden voor de omzetting van productcategorieën onder het huidig recht naar productcategorieën onder de Omgevingswet.
3. Mogelijkheid bieden om het aantal uren voor plustaken bodem onder de Omgevingswet te beperken. Het voorstel dat hiervoor is opgenomen in de DVO houdt in dat gedurende drie begrotingsjaren de omvang van de plustaken bodem onder de Omgevingswet kan worden verminderd met maximaal 15% per jaar.
4. Ruimte en kaders te geven voor het schuiven van uren binnen productcategorieën. In de DVO is hiervoor opgenomen dat per productcategorie het aantal uren met maximaal 100 uur verhoogd of verlaagd kan worden als dit niet leidt tot een verandering van het totaal aantal uren. Bij verschuiving van meer uren is in de DVO opgenomen dat dit is toegestaan als dit geen gevolgen heeft voor de bedrijfszekerheid van de RUD Utrecht.
5. Actualisatie van de DVO. Op enkele punten zijn onvolkomenheden geconstateerd, waaronder overbodige definities en inconsistenties in het gebruik van termen. Deze onvolkomenheden zijn opgelost.

Mandaatbesluit

Vanwege de Omgevingswet is het mandaatbesluit opnieuw bekeken en aangepast op de Omgevingswet. De aanpassingen die zijn doorgevoerd hebben betrekking op verwijzingen naar wetgeving die komt te vervallen onder de Omgevingswet en een aantal onvolkomenheden

Toelichting

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

Het Mandaatbesluit, Dienstverleningsovereenkomst, uitvoeringsplannen en de producten- en dienstencatalogus vormen een belangrijk kader voor de producten en diensten die de RUD Utrecht aan haar deelnemers levert. De Omgevingswet brengt wijzigingen met zich mee die ertoe leiden dat deze basis geëvalueerd en aangepast moet worden. Hoewel de wet voorlopig is uitgesteld tot 1 juli 2022 is het noodzakelijk om deze documenten te wijzigen om op 1 juli 2022 te kunnen werken onder de Omgevingswet. Hiervoor zijn besluiten nodig van het algemeen bestuur en organen van de deelnemers. Het gaat om de volgende besluiten:

- De PDC 2022 huidig recht vaststellen.
- de PDC Omgevingswet (2022) vaststellen;
- Instemmen met vastzetten van de variabele bijdrage voor geheel 2022 als de Omgevingswet op 1 juli 2022 ingaat;
- Instemmen met het vastzetten van de variabele bijdrage voor het eerste boekjaar onder de Omgevingswet als deze op 1 januari in enig jaar in werking treedt (wanneer 1 juli 2022 niet wordt gehaald);
- Instemmen met het uniforme voorstel voor de dienstverleningsovereenkomst dat door de individuele deelnemers moet worden vastgesteld;
- Instemmen met het uniforme voorstel voor het mandaatbesluit dat door de individuele deelnemers moet worden vastgesteld.

Van de hierboven genoemde besluiten is het noodzakelijk dat in ieder geval de besluiten met betrekking tot de vaststelling van de producten- en dienstencatalogus (PDC (huidig recht) en de PDC Omgevingswet (2022)) en instemmen met voorstel voor geüniformeerde DVO in 2021 worden genomen. Bij latere besluitvorming ontstaan problemen met de systemen die worden gebruikt voor bedrijfsvoering en rapportages aan de deelnemers. Daarbij heeft de producten- en dienstencatalogus (PDC) een sterke samenhang met de andere documenten. Dit geldt ook voor de voorgestelde wijzigingen in de PDC, deze werken door in de andere documenten en omgekeerd. Integraal bespreken en besluiten over alle besluitpunten, draagt bij aan een samenhangend en consistente basis voor de levering van producten en diensten. Dit is voor de RUD Utrecht aanleiding om de besluiten over de wijzigingen in deze documenten integraal voor te leggen.

In deze toelichting is per document aangegeven wat de gewenste wijzigingen zijn. Over het algemeen gaat het om subtiele wijzigingen die nodig zijn om onder de Omgevingswet te kunnen werken. Alvorens dit nader toe te lichten wordt eerst ingegaan op de onzekerheid rondom de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet.

1.2 Uitstel Omgevingswet

Op 27 mei informeerde de Minister van BZK de Kamer per brief dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet met een half jaar is uitgesteld tot 1 juli 2022.¹ Tegelijkertijd blijkt uit de brief dat verder uitstel onder bepaalde omstandigheden mogelijk is. Zo moet het Digitaal Stelsel Omgevingswet aan de minimale functionele eisen voldoen. De Minister geeft in de brief aan vinger aan de pols te houden of hier uiterlijk in oktober 2021 aan wordt voldaan. Hiermee lijkt de minister de inwerkingsdatum niet als een vaste datum te zien, maar te koppelen aan de stand van zaken van het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Een latere inwerkingtredingsdatum lijkt daarmee een reële optie. Echter, gezien de inwerkingtredingsdatum vooralsnog 1 juli 2022 is, kan de RUD Utrecht niet anders dan uitgaan van deze inwerkingtredingsdatum. Dit betekent dat noodzakelijke besluiten tijdig worden voorgelegd aan het algemeen bestuur zodat op 1 juli gewerkt kan worden onder de Omgevingswet. Concreet betekent dit dat voor 1 januari 2022 het algemeen bestuur moet hebben ingestemd met de verlenging van de PDC 2021 tot inwerkingtreding Omgevingswet en de PDC Omgevingswet (2022), inclusief financieringssytematiek. Dit is noodzakelijk omdat alle producten en diensten die de RUD Utrecht in 2022 kan leveren voor 1 januari bekend moeten zijn en in de systemen moeten zijn ingevoerd.

¹ brief van 27 mei 2021 met als onderwerp 'Uitkomsten Bestuurlijk Overleg Omgevingswet 26 mei jl.

2. PDC 2022 huidig recht

Per 01-01-2018 is de overstap naar outputfinanciering gemaakt. Daarbij is afgesproken dat de PDC jaarlijks wordt geëvalueerd en wordt vastgesteld. Ook de kentallen worden jaarlijks geëvalueerd door middel van een kental analyse en waar nodig aangepast.

Het uitstel van de Omgevingswet maakt het dat er dit jaar minimale aanpassingen zijn gedaan aan het PDC. Vanwege het uitstel tot en met juli 2021 is er gekozen voor een continuering van de huidige PDC met een aantal kleine aanpassingen waardoor we komend halfjaar stabiel kunnen leveren onder de huidige wetgeving en tegelijkertijd ons goed kunnen voorbereiden op de komende veranderingen. Bij de inwerkingtreding van de omgevingswet op 1 juli 2022 zal de PDC 2022 (Omgevingswet) van kracht worden.

Er is aanleiding om een aantal nieuwe producten en/of diensten toe te voegen (mede vanuit wijzigende wet- en/of regelgeving, maatschappelijke opgaven en doorontwikkeling van producten). Denk hierbij aan het nieuwe product fysiek toezicht GBES met het doel om de verschillende risico's voor de ondergrond te beperken en zorg te dragen voor effectieve systemen. Op deze manier dragen wij actief bij aan de maatschappelijke verduurzamingsopgave. Een tweetal producten worden verwijderd en voor een aantal producten vindt een naamwijziging plaats, mede door de invoering van de interim Omgevingsverordening provincie Utrecht.

Daarnaast is er, zoals elk jaar, weer een uitgebreide kentalanalyse gedaan. De data die we aan de analyse hebben kunnen toevoegen ten opzichte van die van vorig jaar heeft betrekking op de laatste helft van het jaar 2020 en de eerste helft van het jaar 2021. Deze maanden werden vooral gekenmerkt door de zwaarste coronamaatregelen tot op heden. De maatregelen hebben ervoor gezorgd dat het efficiënter en effectiever uitvoeren van onze producten en diensten vrijwel onmogelijk was. De productieachterstanden zijn dus ook toegenomen in deze periode. Uiteraard weten we dat dit een uitzonderlijke situatie betrof en dat het aanpassen van de kentallen op deze uitzonderlijke situatie niet verstandig is. Onze bedoeling is om producten en diensten efficiënter en effectiever uit te voeren en niet om kentallen te verhogen als gevolg van tijdelijk geldende coronamaatregelen. De mogelijkheid om de producten onder het huidig recht aan te passen (effectiever en efficiënter te maken) is gedurende 2021 ook veel minder mogelijk geweest door de coronamaatregelen. Daarnaast ligt er ook nog een veranderopgave inzake de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Gezien bovenstaande stellen we voor om voor de maanden die nog resteren onder het huidig recht de kentallen in 2022 gelijk te houden aan de kentallen in 2021.

3. PDC Omgevingswet (2022) en financiering

Met de Omgevingswet wordt ingezet op een andere manier van werken die bijdraagt aan het behouden en verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving en tegelijkertijd initiatieven mogelijk maakt. Hiervoor hebben lokale bevoegde gezagen meer bestuurlijke afwegingsruimte gekregen en ligt meer nadruk op samenwerken om sneller en integraal te kunnen besluiten. Deze veranderingen hebben invloed op de producten en diensten die de RUD Utrecht levert aan haar opdrachtgevers. Een aanpassing van de PDC is nodig. Tegelijkertijd is de Omgevingswet met veel onzekerheid omgeven doordat onduidelijk is hoe initiatiefnemers met de wet omgaan en of de ondersteuning vanuit het Digitaal Stelsel Omgevingswet wel voldoende is. De RUD Utrecht stelt voor om maatregelen te nemen om de risico's te beheersen die gepaard gaan met deze onzekerheid. De maatregelen bestaan uit een aangepaste financiering van het eerste jaar onder de Omgevingswet en het nauwkeurig en frequent monitoren van de producten en diensten onder de Omgevingswet.

In deze paragraaf is een toelichting gegeven op de PDC Omgevingswet (2022) en de voorgestelde financiering in het eerste jaar onder de Omgevingswet.

PDC 2022 Omgevingswet

Als gevolg van de Omgevingswet is circa 80% van de producten en diensten in de PDC Omgevingswet (2022) in meer of mindere mate verandert ten opzichte van de huidige PDC. Deze wijzigingen volgen uit inhoudelijke en procesmatige wijzigingen in de Omgevingswet. Tegelijkertijd gaat het onder de Omgevingswet nog steeds advisering, vergunningverlening, toezicht en handhaving en zijn ook de inhoudelijke thema's vergelijkbaar. Vanuit dit oogpunt is ervoor gekozen om de structuur van de huidige PDC zoveel mogelijk te behouden in de PDC Omgevingswet (2022) door producten en diensten in te delen op basis van instrumenten en op basis van thema's. Dit heeft geleid tot de matrix in figuur 1. Elk rood hokje in de matrix staat voor de producten (in sommige gevallen inclusief subproducten) die bij die specifieke combinatie van thema en instrument horen.

In de PDC Omgevingswet (2022) is deze matrix verder uitgewerkt overeenkomstig de huidige PDC door per instrument een beschrijving te geven van het instrument en de werkzaamheden die hieruit kunnen volgen. In de productbladen zijn de (inhoudelijke) thema's uitgewerkt, waarbij een omschrijving van het werkveld, uitvoeringskader en relatie met het strategische VTH-beleid is gegeven en de beoogde resultaten en de monitoringsindicatoren zijn benoemd. Zie bijlage 2 voor de PDC Omgevingswet (2022).

	Algemeen/ Integraal	Asbest	Afval en circulariteit	Bodem	Bedrijfsmatige mba's	Complexe bedrijven	Omgevingsvisie, -plan en -programma	Energie en duurzaamheid	Externe veiligheid	Geluid/trillingen	Geur en luchtkwaliteit	Lokaal spoor	Luchtvaart	Natuur, landschap en ecologie	Ontgrondingen	Vuurwerk	Water	Zwemwater
Advies verstrekken																		
Omgevingstafel																		
Voorlichting																		
Vooroverleg voeren																		
Aanvraag beschikking regulier																		
Aanvraag beschikking uitgebreid																		
Advisering beschikking regulier																		
Advisering beschikking uitgebreid																		
Instemming																		
Beoordeling rapportage																		
Melding activiteit behandelen en/of informatieplicht m.e.r. beoordeling																		
Maatwerk																		
Gelijkwaardigheidsbesluit																		
Overgangsgrecht																		
Bron-/data- of informatiebeheer																		
Controle uitvoeren (administratief)																		
Controle uitvoeren (fysiek) + uitvoeren van Handhaving																		
Controle uitvoeren (gebied) + uitvoeren van Handhaving																		
Controle uitvoeren (keten) + uitvoeren van Handhaving																		
klachtbehandeling en melding ongewoon voorval																		
Juridische zaken																		
Behandelen Wob-verzoeken																		
Plus dossier																		

Figuur 1: producten en dienstenmatrix PDC Omgevingswet (2022)

Zoals gezegd, geven de rode hokjes in de matrix producten weer. Onder de Omgevingswet kan het vaker voorkomen dat in één vergunningaanvraag meerdere producten worden aangevraagd. De PDC Omgevingswet (2022) speelt hierop in door er vanuit te gaan dat producten gestapeld kunnen worden.

PDC Omgevingswet (2022), kentallen en financiering

Als gevolg van de Omgevingswet wijzigt circa 80% van de producten in meer of mindere mate. Deze wijzigingen zijn verwerkt in de PDC. Tegelijkertijd heeft dit ook consequenties voor de kentallen en de financiering. Een gedeelte van de producten en diensten veranderen onder de Omgevingswet maar minimaal. Voor deze producten is er voor gekozen om de bestaande kentallen in stand te houden. Uiteraard worden deze kentallen middels de jaarlijkse evaluatiecyclus in 2022 geëvalueerd. Het grootste gedeelte van de producten verandert echter significant. Voor deze producten is het nog niet mogelijk om een kental te definiëren aangezien er eerst praktijkervaring nodig is om in te kunnen schatten hoeveel tijd het kost om een dergelijk product onder de Omgevingswet te kunnen leveren. Het niet vooraf bepalen van een kental, maar eerst ervaring op doen is ook in overeenstemming met de besluiten genomen naar aanleiding van de evaluatie van de systematiek. Met het voorstel om te werken met een vastgestelde (financiële) bijdrage, ontstaat ruimte om ervaring op te doen en tegelijkertijd bestaat er meer zekerheid voor de deelnemers over de kosten voor de taakuitvoering van de RUD Utrecht onder de Omgevingswet.

Halverwege het jaar overschakelen van outputfinanciering naar een vastgestelde variabele bijdrage levert een grote administratieve complexiteit op, aangezien formeel met name de toezicht- en handhavingsproducten halverwege het jaar afgesloten moeten worden en vervolgens weer geopend moeten worden (en dus ook weer in rekening worden gebracht). Om deze administratieve complexiteit en extra kosten te voorkomen wordt aan het algemeen bestuur voorgesteld om in te stemmen met een vastgestelde bijdrage voor het gehele kalenderjaar 2022, indien de Omgevingswet op 1 juli 2022 in werking treedt.

4. Dienstverleningsovereenkomst (DVO)

De Omgevingswet vraagt aanpassingen aan de DVO. Daarnaast is van de gelegenheid gebruikt gemaakt om een aantal andere wijzigingen gelijktijdig door te voeren:

1. Verzoek van deelnemers om mandaten explicieter te vermelden in de DVO.
Het geüniformeerde mandaatbesluit (zie paragraaf 5) is besproken met de deelnemers. Hieruit kwam naar voren dat mandaten explicieter gemaakt moeten worden in de DVO. Tegelijkertijd blijft het de nadrukkelijke wens om in de lijn van het mandaatbesluit, de mandaten eenvoudig te houden. Voorkomen moet worden dat pagina's aan besluiten worden benoemd waarvoor de RUD Utrecht mandaat heeft. Om aan beide wensen tegemoet te komen is hier in de DVO invulling aan gegeven door per productcategorie het mandaat aan te geven.
2. DVO onafhankelijk te maken van de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet.
De inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet staat voorlopig op 1 juli 2022. Mogelijk verandert deze datum in de komende maanden. Om te voorkomen dat vanwege de Omgevingswet de DVO tussentijds moet worden aangepast is de DVO zo aangepast dat deze zowel onder vigerend recht van toepassing is als onder de Omgevingswet. Hiervoor is in de DVO een bepaling opgenomen dat het uitvoeringsprogramma bepalend is voor de aard en de omvang van het takenpakket. Daarnaast is een tabel opgenomen die als richtsnoer gebruikt kan worden voor de omzetting van productcategorieën onder het huidige recht naar productcategorieën onder de Omgevingswet.
3. De mogelijkheid te bieden om het aantal uren voor plustaken bodem onder de Omgevingswet te beperken.
Met de Omgevingswet vindt een verschuiving van bevoegd gezag plaats voor de bodemtaken waardoor gemeenten er nieuwe bodemtaken verkrijgen. Een deel van de bodemtaken bestaat uit basistaken en een deel uit plustaken. Voor de plustaken maakt de RUD Utrecht een inschatting van het aantal uren. In deze inschatting zitten een aantal onzekerheden. Hiervoor wordt in de DVO de mogelijkheid geboden om gedurende drie begrotingsjaren de omvang van de plustaken bodem onder de Omgevingswet te verminderd met maximaal 15% per jaar, nadat een volledig kalenderjaar is doorlopen. Zie ook het kader voor een nadere toelichting op deze mogelijkheid.

Toelichting vermindering plustaken bodem

Het doordacht aanpassen van de plus-bodemtaken in de DVO, kan pas plaatsvinden na het doorlopen van een compleet, normaal kalenderjaar (januari t/m januari). Op dat moment is er ervaring waarmee een uitspraak gedaan kan worden over de daadwerkelijke aard en omvang van de taakuitvoering. Gaat de Omgevingswet in op 01-07-2022, dan is 2023 het eerste normale kalenderjaar onder de Omgevingswet. Gaat de Omgevingswet in op 01-01-2023; ook dan is 2023 ook het eerste normale kalenderjaar onder de Omgevingswet.

Dit betekent dat na aanleiding van de ervaring in 2023, het aantal uren voor 2024 bijgesteld kan worden, met 15% van de uren van de betreffende plustaken.

De noodzaak voor een flexibel DVO ten aanzien van bodemtaken komt voort uit het feit dat er het op dit moment nog onduidelijk is voor opdrachtgevers welke bodemtaken in welke hoeveelheden straks aan de orde zijn en voor welke taken zij financiering krijgen. De opdrachtgevers willen daarom geen definitieve getallen noemen, tenzij de afspraak gemaakt wordt dat een aanpassing omlaag (minder uren) niet gezien wordt als uitbreiding, met de bijbehorende boetes als gevolg.

4. Ruimte en kaders te geven voor het schuiven van uren binnen productcategorieën.

Vanuit de deelnemers is de wens geuit om meer mogelijkheden te hebben om te schuiven met uren zonder de totale omvang van de DVO aan te passen. In de DVO is hier invulling aan gegeven door een beperkte verschuiving van maximaal 100 uur per productcategorie zondermeer mogelijk te maken. Daarnaast worden verschuiving van meer dan 100 uur mogelijk gemaakt na doorrekening van de consequenties voor de bedrijfsvoering van de RUD Utrecht.

De keuze van 100 uur is ingegeven vanuit bedrijfszekerheid. Als meerdere opdrachtgevers de keuze maken om op dezelfde post 100 uur te verschuiven, dan heeft dat een grote impact voor de RUD Utrecht (cumulatie-effect). Grotere verschuivingen kunnen ertoe leiden dat medewerkers niet meer efficiënt ingezet kunnen worden wat kosten met zich mee kan brengen. Gezien de flexibele schil van de RUD Utrecht is het verschuiven van maximaal 100 uur per productcategorie of thema op te vangen. Grotere verschuivingen moeten derhalve worden beoordeeld op de effecten voor de bedrijfsvoering vanuit het oogpunt van bedrijfszekerheid.

5. Actualisatie van de DVO.

Op enkele punten zijn onvolkomenheden geconstateerd, waaronder overbodige definities en inconsistenties in het gebruik van termen. Deze onvolkomenheden zijn opgelost.

De in deze paragraaf toegelicht wijzigen zijn opgenomen in de geüniformeerde DVO. Zie bijlage 3.

5. Mandaatbesluit

De RUD Utrecht voert namens de deelnemers een veelvoud aan wettelijke taken uit, waaronder milieutaken. Hiervoor is de RUD Utrecht door elke deelnemer apart met een mandaatbesluit. Met de komst van de Omgevingswet treden er veranderingen op die invloed hebben op de taken en diensten die de RUD Utrecht uitvoert. Het is belangrijk dat de mandaten ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn geregeld.

In het overleg van 10 december over samenwerking onder de Omgevingswet met regievoeders en Omgevingswetmanagers is afgesproken om een voorstel te doen voor een mandaatregeling die door alle deelnemers overgenomen kan worden. Het voorstel is in samenspraak met het RVO en juristen van Soest en Amersfoort tot stand gekomen.

5.1 Huidig mandaatbesluit en structuur

Het huidige mandaatbesluit is een algemeen mandaat met een gelaagde structuur. Dit houdt in dat in het mandaatbesluit mandaat wordt gegeven aan de directeur van de RUD Utrecht voor het nemen van besluiten en het verrichten van handelingen die nodig zijn voor de uitvoering van de DVO. Vervolgens wordt in de DVO verwezen naar het uitvoeringsprogramma waar specifieke producten en diensten worden benoemd. Het uitvoeringsplan wordt elk jaar opnieuw vastgesteld, waarbij indien noodzakelijk een aanpassing in de DVO plaats vindt.

Het voordeel van deze werkwijze is dat er het mandaat dekkend is voor alle handelingen en besluiten die de RUD Utrecht in naam van de deelnemer neemt. Met de gelaagde structuur is inzichtelijk voor welke producten en diensten de RUD Utrecht gemandateerd is. Dit geldt voor alle producten en diensten die in het uitvoeringsplan zijn belegd. Tegelijkertijd bestaat de wens om het mandaat explicieter te maken met een kleine aanpassing in bijlage 1 van de DVO (zie paragraaf 4).

Andere producten en diensten die bij de RUD Utrecht zijn belegd vallen ook onder het mandaat, alleen is het voor deze producten en diensten niet altijd inzichtelijk voor derden dat de RUD Utrecht hier mandaat voor heeft omdat deze buiten de DVO om lopen. Mocht er een rechtelijke toets plaatsvinden of de RUD Utrecht gemandateerd is, dan vergt dit enig onderzoekwerk.

5.2 Huidige toepassing van de mandaatbesluiten door de deelnemers

Aan alle deelnemers is een ontwerp-mandaatbesluit beschikbaar gesteld. Dit ontwerp is door de gemeente Baarn, Houten, Lopik, Soest en Woudenberg onveranderd overgenomen. De overige deelnemers hebben wijzigingen aangebracht. Hieronder zijn de (belangrijkste) wijzigingen weergegeven:

- Amersfoort heeft art. 2 lid 4 aangevuld en een nieuw art. 2 lid 4a geïntroduceerd.
- Bunschoten heeft het Mandaatbesluit niet (integraal) gepubliceerd.

- Eemnes en Leusden hebben de leden van art. 2 vernummerd.
- Nieuwegein heeft, waar art. 2 lid 5 zou moeten staan, naar het lijkt, een nummeringsfout aangebracht.
- De gemeente Utrecht heeft art. 2 aangevuld met bepalingen die volgens de juristen in juridische zin niets toevoegen.
- De provincie Utrecht heeft art. 3 aangevuld met bepalingen die volgens de juristen in juridische zin niets toevoegen.

De afwijkingen betreffen in een aantal gevallen een specifieke uitwerking van wat wel en niet onder het mandaatbesluit valt. Gezien het algemene uitgangspunt, dat de RUD Utrecht alleen gemandateerd is voor handelingen waarvoor opdracht is gegeven, lijken deze toevoegingen in juridische zin overbodig.

5.3 Wijzigingen in mandaatbesluit Omgevingswet

- 1. Verwijzing in art 2 lid 4 naar art. 18.10 Ow in plaats van het huidige artikel 5.19 Wabo*
Door de algemene strekking van het mandaatbesluit is slechts één wijziging nodig ten opzichte van het ontwerp-mandaatbesluit uit 2017. Dit betreft het schrappen van de verwijzing naar art. 5.19 Wabo en dit te vervangen door art. 18.10 Ow dat dezelfde strekking heeft. Dit artikel beperkt het mandaat voor het intrekken van een vergunning.
- 2. Eigen toevoegingen zijn niet opgenomen*
Het schrappen van deze eigen bepalingen leidt niet tot een feitelijke verandering in het gegeven mandaat omdat de basis blijft dat er alleen een mandaat bestaat voor de taken waarvoor opdracht is gegeven.
- 3. Meer transparantie door verduidelijking in art. 2 lid 1*
Deze algemene strekking van het mandaatbesluit is ook van toepassing op aanvullende opdrachten. Ter verduidelijking is hiervoor een toevoeging gedaan aan het mandaatbesluit in art. 2 lid 1 van het mandaatbesluit. Hiermee is het mandaat geborgd.
- 4. Schrappen artikel 3 van het mandaatbesluit: Uitsluiting BRZO- en RIE 4-inrichtingen*
In artikel 3 van het huidige mandaatbesluit staat: " Het mandaatbesluit geldt niet ten aanzien van bevoegdheden die betrekking hebben op vergunningverlening, toezicht en handhaving van de BRZO- en RIE 4-inrichtingen." Deze bepaling is overbodig aangezien dit bedrijven zijn die op basis van het Besluit Omgevingsrecht nu en in het Omgevingsbesluit, straks, worden uitgesloten als taak voor de RUD Utrecht. De uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaak is voor deze bedrijven namelijk belegd bij Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

De voorgestelde wijzigingen zijn verwerkt in het voorstel mandaatbesluit dat aan de individuele opdrachtgevers beschikbaar wordt gesteld. Zie bijlage 4 voor het mandaatbesluit.